

RAFA GIL

La gira de la ministra artista

Després d'anys de rumors, desitjos frustrats i alguna renúncia, Carme Alborch ha donat el pas d'optar a l'alcaldia de València. Barri per barri, dia rere dia, queda clar que, si els socialistes volien una cara coneguda, l'han encertada de ple. Acompanyem la candidata durant un dia sencer.

És l'hora de l'esmorzar d'un dimarts qualsevol, a la Facultat de Psicologia de la Universitat de València, i per la porta de la cafeteria entra la candidata socialista a l'alcaldia del cap i casal. Carme Alborch hi accedeix de bracet d'excompanyans professors, i s'asseu a taula per prendre un te.
—*Con lo limpito que lo tengo todo ahí dentro...*

Es el cambrer, a qui han demanat que, per favor, netege la taula on s'asseu la comitiva. A dins hi ha l'espai reservat al personal docent, i no entén per què Alborch i companyia han escollit precisament aquest lloc ple de brutícia.

Potser encara no sap, aquest cambrer, que Alborch opta a succeir Rita Barberà al capdavant de l'Ajuntament, i que per això emula el seu amic i també diputat José Antonio Labordeta. Amb la motxilla a l'esquena i el somriure a la boca, Alborch no s'està de saludar tothom que se li queda mirant més d'un

segon. Alguns la coneixen de sobres: a uns altres, els sona la seua cara, i la relacionen amb ocupacions diverses: ministra, escriptora..., i fins i tot artista.

L'alcaldable s'empassa el te mentre comenta als seus acompanyants de taula què li va dir l'altre dia a un taxista:

—Hem de canviar aquesta ciutat. Ací fa molt bon oratge. Cal que els semàfors es facen pensant en qui camina, i no en qui condueix. És dramàtic travessar una gran via, a València: jo patisc, quan mire de creuar la plaça d'Espanya amb ma mare. Si fem més agradable la ciutat, la gent deixarà el cotxe a casa.

No sabem quina va ser la reacció del taxista en escoltar aquest discurs, però el cas és que Alborch, tot seguit, apunta la possibilitat de fer "carrers 30, com a Madrid i a Vitòria", en els quals els vehicles no poden superar aquesta velocitat i els peatons van més tranquils.

Així, tranquil·lament, s'alça de la taula en direcció a la zona habilitada als

professors, a molts dels quals coneix de la seua època a la Universitat. Abans, però, s'acosta a saludar un parell de xiques que li acaben de fer una foto amb un telèfon mòbil, i també besa una jove que acaba de pronunciar un sonor "¡uy, qué emoción!", en creuar-se amb ella. I ja a les portes de la facultat, a punt per creuar l'avinguda de Blasco Ibáñez cap a Filosofia i Ciències de l'Educació, dues administratives li etziben un "que tingues molta sort, que t'ho mereixes!".

La primera prova del dia, doncs, mostra una evidència: Alborch és molt coneguda, i fins i tot, entre alguns, desperta entusiasme. Era aquest, precisament, l'objectiu del seu partit, que no repeteix candidat a València des de l'any 1987.

Tornada als orígens. El que avui és Filosofia, als vuitanta era Dret. A l'última planta hi havia el despatx de la degana Alborch, que més tard seria directora de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) i ministra de Cultura. Són prop de les 12 hores, i la cafeteria és buida. De fet, la poca gent que hi ha està en una terrassa interior. "Sempre és plena de fumadors", explicarà algú.

Poca clientela, per tant, per a l'artesana que, de sobte, irromp en la taula. Poca, sí, però bona. A 1 i a 2 euros, ven arracades fetes per ella mateixa. Carme Alborch li'n compra.

Sense emprovar-se-les, l'alcaldable —a qui més d'un s'adreça com a "alcaldes-

A la cafeteria de la Facultat de Psicologia, Alborch compra unes arracades a una jove que se li acosta. A la de Filologia, un grup d'estudiants li pregunta què farà per la llengua pròpia, en cas de ser escollida alcaldessa. Tot seguit, l'alcaldeable socialista participa en una taula redona sobre "Dona i esport". S'hi sent còmoda, i la cita s'allarga més del previst, motiu pel qual no pot assistir a la sisena mascletada de les falles del 2007 –sí que hi va la seua geganta, obra de l'artista Manolo Martín i del dissenyador Francis Montesinos-. A l'hora de dinar, comparteix taula amb representants veïnals de Marxalenes, Saldia i Campanar. Sense temps de pair la paella, visita el col·legi Luis Braille.

sa"– abandona el bar. Al costat, a la primera planta de l'edifici de Filologia, participarà en una taula redona que porta com a títol "Dona i esport".

En tot cas, encara falten uns minuts, temps suficient per visitar la tercera cafeteria en una hora. En entrar-hi, un grup d'estudiants queda sorprès, com li passarà a Alborch quan un d'ells, Francesc Barea, de Filologia Catalana, li faça la primera pregunta del dia:

—Què faràs per la llengua, si arribes a l'alcaldia?

—De segur que ho faré millor que Rita, que no diu ni "bon dia". Jo, quan era professora de Dret, vaig ser de les primeres a fer classes en valencià. A més, com que no hi havia costum, vam innovar molt, en el llenguatge jurídic.

Feminisme. En té fama, i ben guanyada. Alborch proclama la defensa de la igualtat de gènere per activa i per passi-

va, s'hi sent comodíssima, en aquest terreny. Per això agraeix tant que l'hagen convidada a parlar sobre la relació entre la dona i l'esport, juntament amb Dori Ruano –excampiona del món de ciclisme– i Alicia López Yeste –doctora en Ciències de l'Esport i vicerectora d'Esports a la Universitat Politècnica de València–.

Durant el col·loqui, l'alcaldeable deixa alguns missatges de campanya –"no pot ser que hi haja districtes d'aquesta ciutat que no tinguen cap pavelló esportiu; l'Ajuntament no fomenta l'esport femení, i jo em comprometo a fer una gestió municipal més participativa i amb més presència de dones"–. La candidata socialista s'ha escandalitzat, en conèixer que a Ruano, una esportista d'elit que va estar cinc anys entrenant-se a València, la Federació Espanyola de Ciclisme mai no li va comprar una bicicleta, sinó que se l'havia de pagar ella mateixa.

Són gairebé les 2 h de la vesprada, quan acaba la xarrada. No hi ha temps d'arribar a la balconada del consistori, on les autoritats exhibeixen colzes en la disputada lluita per fer-se veure durant la mascletada. "No passa res", pensaran els caps pensants socialistes, que enguany han ideat una geganta Alborch que, amb puntualitat britànica, diàriament ix de la seu socialista de València a les 13.10 hores, en direcció a la plaça de l'Ajuntament. Joan Ignasi Pla, que aspira a presidir la Generalitat amb la inestimable ajuda que li preste Alborch al difícil feu capitalí, no té cap gegant que el substituesca.

"Si tu vols". Això respon Alborch a qui li pregunta si serà alcaldessa. "Depèn de tu, del teu vot", insisteix a dir.

Això mateix contesta als representants veïnals amb què dina a partir de les 14.30 hores, al carrer del Doctor Olóriz.

Hi ha els dirigents de l'Associació de Jubilats de Marxalenes, els de tres Associacions de veïns –Marxalenes, Saïdia i Campanar–, de l'Institut d'Educació Secundària El Clot i del col·legi Luis Braille. Cadascú ha acudit a la cita amb un dossier en què detallen deficiències que s'arrosseguen de fa anys... algunes, de fet, des que els socialistes ocupaven el Palau de la Generalitat i l'Ajuntament de la ciutat.

Des del desembre, quan va ser nomenada candidata –sense haver de sotmetre's al procés de primàries i, segons sembla, per estricte desig de José Luis Rodríguez Zapatero–, Alborch compatibilitza la seua tasca de diputada al Congrés amb la d'alcaldeable. A València –a diferència d'avui, que té una jornada més variada–, dedica un dia a cada districte, del matí a la nit, per copsar les necessitats de cada barri. En unes setmanes, quan els haja recorregut tots, tornarà a visitar cada sector amb tot de compromisos, molts dels quals seran els que, en veu alta, han anhelat els veïns.

Aquest dimarts és frenètic, però acabarà abans d'hora, perquè a les 20 h Alborch ha d'agafar un vol cap a Madrid, on l'endemà participa en una trobada amb dones africanes. No obstant això, no enfila directament el parc de Marxalenes, on hi haurà l'acte públic amb el veïnatge. Prèviament, visita el col·legi de primària Doctor Olóriz, on és rebuda efusivament per la directora i el professor Francisco, que saluda així:

—Ací estem, esperant que vinguen els reis mags...

—Home, de moment, avui venim els patges –contesta Alborch–.

La pujada fins al parc de Marxalenes, trufada de solars abandonats, es fa més

Acte públic al parc de Marxalenes. Alborch i Rafa Rubio prenen nota de les demandes dels ciutadans. L'alcaldeable es mostra molt propera a la gent, com la foto que hi ha a les postals de publicitat fetes pel partit.

lleugera gràcies a les contínues aturades.

—És una vergonya, com tenim l'avinguda de Portugal –diu una veïna–.

—Les alqueries estan en ruïnes –li explica un home–.

Àgora. Finalment, l'expedició fa cap al parc. Allà és rebuda per una paradeta en què pots rebre des d'una xapa fins a una bicicleta –el premi gros, una cada dia, està amagat rere una superfície gris que cal rascar–. Si no tens sort, almenys sabràs que el PSPV-PSOE promet “uns col·legis dignes, un habitatge assequible, un transport de qualitat, més aparcaments i més zones verdes”.

Després, enmig de la plaça, precedits de l'himne del PSOE en versió discotequera, Alborch i el secretari general del partit a València ciutat –candidat ara fa quatre anys–, Rafa Rubio, recullen les diverses demandes ciutadanes:

- Em molesta la fàbrica del costat.
- El parc cada dia està més brut.
- Últimament hi ha molts robatoris.
- L'autobús passa cada mitja hora.
- Cal una regidoria de la gent gran.

Rubio pren nota i de vegades informa de les denúncies que, en cada cas, han fet els socialistes, a l'oposició. Alborch, a més, s'assincera amb el senyor Pepe:

—No li puc prometre la regidoria de la gent gran, però li garantesc que treballarem perquè estiguen ben atesos.

El tècnic posa la música de cloenda de l'acte públic. S'acosta l'hora d'agafar el vol cap a Madrid. Alborch no vol marxar sense visitar el camp de futbol que hi ha a prop. De camí, saluda tothom que la mira: a les senyores que diuen “a aquesta dona jo la conec”; a una jove –“dos besos, per favor!”–; a uns pares i els seus xiquets, amb els quals farà un rogle –“Andreu –li diu un pare al fill–, dis-li que ets d'Ontinyent, al costat de Castelló de Rugat” –la població natal d'Alborch–, i, també, a una guapíssima xica morena que està asseguda al banc amb el seu fill pèl-roig.

Al camp de futbol, on s'entrenen, per torns, 300 xiquets de diverses edats, Alborch recull les últimes suggerències. Una és tan liviana que, comparada amb totes les que porta a la motxilla, impulsa Alborch a contestar:

—“Ho farem. Això són quatre duros.”

I se'n va cap a l'aeroport.

Víctor Maceda